

INFOLAARI

Harjavallan kaupungin
tiedotuslehti 5/2008

PÄÄKIRJOITUS

EDUNVALVONTATYÖTÄ AMMATTIYHDISTYKSESSÄ 50 VUOTTA JA 18 VUOTTA

Harjavallan kunnan työntekijät ja viranhaltijat KTV ry 272:n perustamiskokous pidettiin 27.11.1958. Myöhemmin nimeksi tuli Harjavallan kunnalliset KTV ry 272. Nyt nimi on Harjavallan kunnalliset JHL ry 272. Muutamaa henkilöä vajaa 280 jäseninen yhdistys kuuluu Suomen suurimpaan ammattiliittoon, 220000 jäsenen Julkisten ja Hyvinvointialojen liittoon, jonka puheenjohtajana toimii Tuire Santamäki-Vuori.

Yhdistys perustettiin selkeämpään ja kiirettömämpään työympäristöön kuin missä se nyt toimii. Edunvalvontatyötä tehtiin etenkin fyysiseen ja tekniseen työsuojeluun kuuluvissa asioissa ja palkka-asioissa. Työssä jaksamisesta tai jaksamattomuudesta tai työpaikkakiusaamisesta ei juurikaan puhuttu. Joka kuukausi ei tarvinnut opetella uusia tietokoneohjelmia. Työnantaja palkkasi työntekijöitä riittävästi. Yhden henkilön ei tarvinnut tehdä kahden töitä, kuten nykyisin.

Aloitin ammattiyhdistystyöni 1990-luvun alussa yhdistyksen sihteerinä, sittemmin puheenjohtajana ja pääluottamusmiehenä ja nyt toimin jälleen puheenjohtajana. Ensimmäisiä edunvalvontatehtäviäni oli neuvottelemisen määräaikaisista työsopimuksista työnantajan kanssa. Palkkaneuvotteluja on käyty jatkuvasti ainakin pari kertaa vuodessa. Voimia vaativa prosessi olivat 90-luvun lamavuosina neuvottelut henkilöstön lomautuksista ja irtisanomisista säästösopimuksineen.

Työnantajan ja työntekijäjärjestöjen yhteistoimintaelimen jäsenenä olen toiminut vuosia ja sen puheenjohtajana nyt kolme vuotta. Ensi vuoden alussa jätän ammattiyhdistystehtäväni 18 toimintavuoden jälkeen. Harjavallan kunnalliset JHL ry 272:n uutena puheenjohtajana aloittaa kaupungin kiinteistöhoitajana toimiva Hannu Leino. Työni on ollut mielenkiintoista ja antoisaa. Harjavallan kaupunki työnantajaosapuolena ja neuvottelukumppanina on ollut selkärankainen, johon on voinut luottaa. Tästä kiitos kaupunginsihteerille Tapio Rosendahlille.

Työntekijöiden etujen valvomisessa riittää edelleen tehtävää. Kaupungin työntekijäjoukossa on määrällisiä, osa-aikaisia ja ”pätkäläisiä”. Onko niihin kaikkiin perusteltu ja järkevä syy? Asian selvittäminen on jo aloitettu. Myös ruokahuolto- ja siivoustyöntekijöiden työehtojen ja työolosuhteiden parantamishankkeet on aloitettu. Tästä kiitos kaupunginjohtaja Jaana Karrimalle ja yhdistyksemme pääluottamusmiehelle Irma Männistöille.

Harjavallan kaupungilla on käytössään hyvin laadittu työsuojeluohjelma, mutta sen toimivuutta käytännössä pitäisi harjoitella, kuten muitakin pelastussuunnitelmia testataan. Työnantajan ja työntekijäjärjestöjen tulee huolehtia henkilöstön työssä jaksamisesta ja tasa-arvoisesta kohtelusta käytännössä, arjen keskellä, ei vain papereille kirjatuissa ohjelmissa.

Ammattiyhdistyksen aktiiveille toimijoille tuovat haasteita ja pohdittavaa mm. kuntien liitoshankkeet, työntekijöitten eläköitymiset ja työvoimapula. Ei ole mitään syytä kyseenalaistaa ammattiyhdistysten tarpeellisuutta. Kuntalaisten hyvinvoinnin tekijöiden edunvalvojia tarvitaan aina.

Toivotan yhdistyksemme uudelle puheenjohtajalle sekä muille ay-toimijoille voimia ja menestystä tehtävissään. Kaikille kaupunkilaisille toivotan rauhallista joulun odotusta.

PIRKKO JAKONEN

HARJAVALLAN KUNNALLISET JHL RY 272 tiedottaa jäsenilleen:
JÄSENETUJA liikunnan ja kulttuurin merkeissä:

UINNIIT: Harjavallan, Nakkilan ja Kokemäen uimahalleissa ILMAINEN 1 kerta/viikko
AVANTOUINNIIT: Harjavallassa Eemelin saunalla, Ladun ja Polun majalla ja Kokemäen Pitkäjärvellä
ILMAISEKSI 12 kertaa/kausi
KUNTOILU: Kunto-Liikiksen 10-yms.korteista (myös ryhmistä) yhdistys maksaa 15 euroa
MUSEOKÄYNNIT: Emil Cedercreutzin museossa/kulttuurikeskuksessa ILMAISIA 2 kertaa/vuosi
ELOKUVAKÄYNNIT: Kino-Huovissa ILMAISIA 4 kertaa/vuosi, elokuvatarjonnan mukaan

Jäsenen pitää tarvittaessa todistaa jäsenyytensä ja kirjoittaa/ilmoittaa nimensä ko.paikoissa oleviin vihkoihin, koska laskutus perustuu siihen eli PIDÄ AINA JÄSENKORTTISI MUKANA !

Liikunnan ja kulttuurin iloa toivottaa JHL ry 272 hallitus !

Harjavallan kunnalliset JHL ry 272 toimihenkilöt ja luottamushenkilöt v. 2009:

Yhdistyksen puheenjohtaja HANNU LEINO puh. työhön 02-533 5834
Sihteeri MAARIT RITVONEN, puh. työhön sosiaalikeskus (klo 8-12): 02-535 9316,
kotiin 02-674 5881 tai 040 -7055682
Pääluottamusmies IRMA MÄNNISTÖ, puh. työhön vk. Hopearannan keittiö: 02-535 9326 tai
02-533 6404, kotiin 02-674 2543
Jäsenasiain- ja taloudenhoitaja AINO HUHTALA, puh. työhön rahatoimistoon: 02-535 9225, kotiin 02-
674 6268
Teknisten lm HEIKKI VESANEN, puh. työhön 02-533 6438
Perhepäivähoitajien lm ANITA SALOVIRTA, puh. 050-5307108

Terveystieteiden ky:ssä JHL ry 272:a edustaa lm HANNELE ROUHIAINEN,

Hallituksen jäsenet: Eila Aalto, Ulla Suutari, Maarit Ritvonen, Irma Männistö, Liisa Laihia ja Hannu Leino

Varajäsenet: Riitta Majaniemi, Kari Rintamaa ja Ari Virta

Yhteistoimintaelimen jäsenet: Irma Männistö, varajäsen: Hannu Leino

Pohjoisrannan päiväkodin Pompeliinien
jouluseimi.

Joulurunoilta

Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskuksen

Maalaispirtissä

15.12.2008 klo: 18.00

Ystävän joulu

Saanhhan sinua lohduttaa.

Joulun aikaan ilahduttaa.

Kertoa lämmöstä ja rakkaudesta.

Pimeänä päivänä valkeudesta.

Näen taivaalla ihanan tähtien valon.

Hangella ja lumisilla oksilla timanttien kajon.

Ne tuo juhlavaa tunnelmaa arkiseen mieleen.

Kiinnitän lyhdyn loistamaan oven pieleen.

Ei sinun tarvitse yli voimien hääriä,

kääriä paketteja suuria määriä.

Jospa oikean joulumielen löytäisimme.

Toistemme taakkaa keventäisimme.

Aikaa etsisimme voidaksemme ilosanomaan hiljentyä.

Enkelikellojen soiton kuulisimme, kun alkaa pimentyä.

Arja

Runoja esittävät Hopeakeitaan runopiiriläisistä:

Marja Vappula

Maila Tiainen

Eila Maantila

Raili Ahonen

Maire Paavola

sekä

Jonne Terho ja Pirkko Jakonen

Pipari ja glögitarjoilu

Pääsymaksu 3 €

Lämpimästi tervetuloa!

Harjulan Kilta ry.

Kirppusirkus Roomassa ja Rauhallista Joulua

pAKINA

Nämä viime kuukaudet ovat tarjonneet enemmän kuin koskaan pakinanaiheita. Töissä ei ole, ainakaan koulussa, paljon löysää kevyttä ollut. Täsmöntä ei liene tarvetta. Niinhän sanotaan, että jokaisella mustallakin pilvellä on hopeareunus, vai oliko se kultainen, en muista. Koetan otsikon velvoittamana jotenkin selvittää joulutunnelmaan.

”Asioilla on taipumus kääntyä parhain päin”. Tämän viisauden sain aikoinaan Karjalan Räisälästä evakkona Harjavaltaan tulleelta mummolta. Toinen mummoni oli umpikokemäkeläinen, Kupparikalliolla asunut sotaleski. Räisälän mummo oli nuoruudessaan kuulemma hyvä ampumaan pistoolilla. Kokemäen mummolta puolestaan oli vielä 70-vuotiaana Elviksen juliste keittiön seinää koristamassa. Molempia viisaita naisia muistelen lämmöllä. Karjalais- satakuntalainen eli *karjakuntainen* selviää vaikka umpihangessa paljain jaloin. Karjakuntainen selviää myös **Roomasta** pois, kiitos siitä perinnöstä.

Olin äärimmäisen tyytyväinen, kun kohtalotoverini, kansanedustaja Kimmo Kiljunen palasi työmatkaltaan jostain hevon kuusesta. Hän oli valinnut iltapäivälehdessä kahden tähden hotellin, kuten minäkin matkatessani *palkattoman virkavapaan* turvin Rooman ikuiseen kaupunkiin. Kiljunen esitteli laveasti hauistaan koukistaen **kirpunpuremia** isossa värikuvassa po. iltapäivälehdessä. Tunnistin välittömästi samat jäljet, jotka sain Roomassa. Kolme puremaa pienellä alueella: Kirppuja, p- le!

Kiljunen ei jutussa paljastanut vatsaansa. Itse en olisi voinut suomalaiselle lehdistölle paljastaa sitä vähäkään, koska suurimmat puremat olivat klaavapuolella.

Miten Kiljunen herrasväen pää sitten olikin eksyntytkin reissuillaan kirppuja täynnä olleeseen hotelliin. Itse olisin ainakin ottanut heti parhaan mahdollisen kämpän. Puhemies Niinistö leukailikin iltapäivälehdessä dramaattista uutista kommentoidessaan, että toivottavasti julkisuushakuisuus ei ole tarttunut kirppuihin ja voisihan sitä vähän paremmankin hotellin valita, kun eduskunnalla tuota pätkää matkoja varten kuitenkin on. Ei tarvitsisi sitten täysistunnoissa vatsaa raapia.

Minä sen sijaan olin ihan vapaaehtoisesti valinnut

very, very low budget- matkan Roomaan raunioita katsastamaan. Tämä hotelli päärautatieaseman Terminin vieressä oli... *läävä*. Mutta seikkailija ei saa valittaa. Rauniot katsottiin ja pizzat syötiin.

Anoin syysroomaloman jatkoksi tiistain *palkattomaksi virkavapaapäiväksi* koska arvioin, että en ole ihan hyvin iskussa jos hortoilin yölennolla kotiin Helsinkiin (syntymäkunta, yhdistyy pian Sipooseen) ja sitä myöten raapimaan kirpunpuremia Keskustan kouluun. Sijaisjärjestelyt oli hoidettu aika päiviä sitten.

Kun kerroin luokalleni matkastani ja laveasti siitä, miten Colosseum rappeutuu ja Vatikaaniin ei pääse shortseissa ja että Fontana di Trevi on yksi merkittävimmistä suihkulähdesysteemeistä maailmassa, kukaan ei ollut kiinnostunut muusta kuin hotellihuoneen kirpuista. Jouduin näyttämään käsivarren kirpunpuremat yhä uudelleen. Koeta tässä nyt sitten siirtää länsimaista kulttuuriperimää peruskoululaisille!

Jos länsimainen kulttuuri kuitenkin siirtyisi edes kirpunpureman verran jälkipolville, olisin tyytyväinen.

En ole oikeasti jouluihminen, mutta sen verran lämpöä kaiken kiireen keskellä tunnen, että odotan töissä ihan oikeasti koulun joulujuhlaa. Se on ollut viime aikoina hieno tilaisuus. Koko Keskustan koulu oli viime jouluna Harjavallan kirkossa ja yläkoulun oppilaat olivat tehneet joulukuvaelman, alakoulun puolelta oli myös hienoa ohjelmaa.

Kyllä niitä kylpytakkisia ”paimenia” sitä ennen koulun käytävillä juoksikin. Kaikki porsaas loppujen lopuksi seimeen saatiin ja todistukset jaettiin. Lopputulemana kirkossa oli hieno, koskettava ja jouluun rauhoittuva tunnelma.

Uskon vahvasti, että tänäkin vuonna kaiken kiireen ja koulukohun keskellä pääsemme viettämään pyhiä, rauhoittumaan ja miettimään, mikä oikeasti tässä kaikessa hössötyksessä on tärkeää. Ei se kaikki laajentuminen, suurentuminen. Miettikäämme kirpun pureman verran joulun todellista sanomaa. Rauhallista Joulua!

HEIKKI SYRJÄNEN

KIRJASTON SALAISUUKSIA SELVITTÄMÄSSÄ

KIRJASTOSIVUT

Agentti K etsii kirjastotyön johtolankoja.

Kirjastossa on syyskaudella tapahtunut jos jonkinlaisia seikkailua: isommat ovat ratkoneet tiedonhakuja tietokoneella ja pienemmät ovat etsineet johtolankoja kirjaston salaisuuksiin.

Kirjastokäytönopetusta isommille

Kirjasto kutsui syksyn aikana kaikki Harjavallan nelosluokkalaiset kirjastokäynnille tiedonhaunopetukseen. Nelosluokkalaisten kanssa kerrattiin kirjaston sääntöjä sekä mitä kaikkea kirjastossa voi tehdä ja mitä sieltä voi kotiin lainata. Samalla opeteltiin myös kirjaston luokitusta eli miten kirjaston aineisto on jaettu eri luokkiin. Oppilaat myös harjoittelivat ryhmissä aineistohakuja kirjaston tietokannasta ja lopuksi etsittiin kirjoja vielä hyllystäkin.

Tiedonhakutaitoja on tarvittu myös syksyn aikana järjestetyissä kirjastovisa -tietokilpailuissa, jotka on suunnattu 10 - 15 -vuotiaille kirjastonkäyttäjille. Tietokilpailuja on järjestetty kerran kuukaudessa kirjastorakennuksen 10 v. juhlan kunniaksi.

Kissanpäivät

Nalleviikolla eli syysloman jälkeisellä viikolla kirjastossa vietettiin kissanpäiviä, koska näin haluttiin juhlistaa lasten rakastaman Pekka Töpöhännän kirjoittajan Gösta Knutssonin 100-vuotispäiviä.

Kissanpäiviksi lastenosasto täyttyi upeista kissamai-

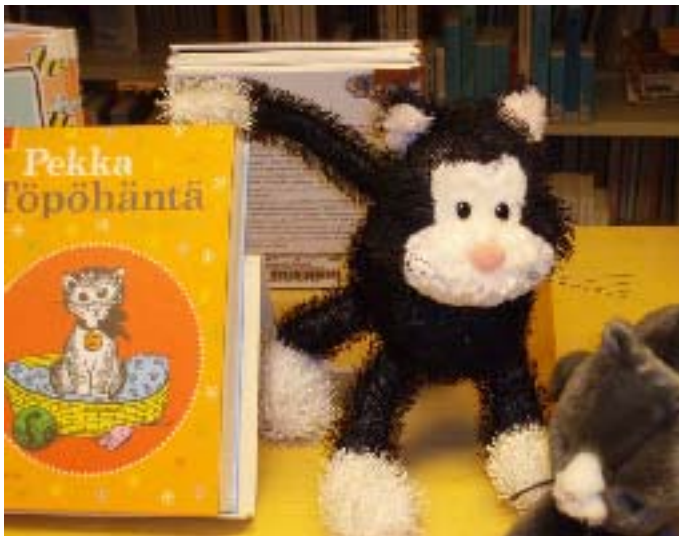
sista taideteoksista, joiden tekijöinä kunnostautuivat Keskustan koulun 4A ja 3B-luokat. Esillä ovat olleet koko marraskuun ajan niin hauskan hurjat kissanaamarit kuin veikeät kissaveistoksetkin, upeista piirustuksista puhumattakaan. Kissanpäivillä järjestettiin myös kaksi iltasatuhetkeä, joissa kirjastokissa luki lapsille kissasatuja, tietenkin.

Ja kissanpäivien viikko huipentui perjantain satutunnille, jolloin Keskustan koulun 4A luokka saapui opettajansa Seija Collanderin johdolla esittämään yleisölle ”Kissaohjelmaa”. Ja yleisöä riitti vallan hurjasti, kaiken kaikkiaan paikalle saapui 141 katsojaa. Taisipa siinä samalla syntyä kirjaston kävijäennätyskin. 4A-luokan ohjelmassa kuultiin oppilaiden omia kissarunoja ja tarinoita. Ja lopuksi nähtiin vielä näytelmä ”Pekka Töpöhäntä koulussa” sekä tietenkin tanssahdeltiin juhlan kunniaksi. Niin lapsikatsojilla kuin aikuisillakin oli reilun puolen tunnin ajan nauru herkässä ohjelmaa seuratessaan.

Kirjastoagentit

Loka- ja marraskuun aikana on kirjastossa ollut aamuisin vipinää, kun joukko eskarilaisia on käynyt suorittamassa kirjastoagentti -kurssia. Esikouluryhmät ovat vierailleet kirjastossa kolmena eri kertana ja Kirjastoagentti K. on aina tarvinnut lasten apua kirjaston salaisuuksien selvittämisessä.

Jokainen esikoululainen on saanut ensimmäisellä

Kuuluisan kissan juhlavuosi.

kerralla itselleen kirjastoagentin käsikirjan, jota on aina leimailtu sitä mukaa, kun kirjaston arvoitukset ovat ratkenneet ja salaisuudet paljastuneet.

Johtolankoja etsiessä on muisteltu tuttuja satuhahmoja sekä opittu mm. mistä kirjat ilmestyvät kirjastoon ja miten ne on kirjastoon järjestetty. Lapset ovat agenttikurssilla tutustuneet myös kirjaston salaiseen kirjatohtoriin. Viimeisellä kerralla lapset ovat saaneet vielä harjoitella itse kirjojen lainausta ja palautusta. Ja jokaisen käyntikerran lopuksi Kirjastoagentti K. on lukenut lapsille sadun. Omassa esikoulussa lapset ovat piirtäneet kirjastolle piirustuksia luetuista kirjoista sekä kaikki ovat tehneet myös piirustuksen omasta kirjaideastaan. Nämä uusien kirjastoagenttien piirustukset laitetaan kirjaston lastenosastolle esille joulukuussa.

Kirjastoagentti -kurssille on osallistunut syksyn aikana 72 esikoululaista.

Näyttelyt

Kirjastossa on voinut tutustua syksyn aikana myös Harjavallan lukion kuvataide 2 - kurssin saunasuunnitelmiin pienoismalleihin. Pienoismaalleissa on hienosti saatu esille mm. erilaiset lattiamateriaalit lauteiden ohella. Kirjastonkävijät ovatkin tutkineet tarkasti lukiolaisten saunoja. Lisäksi kirjastossa on ollut esillä Harjavallan Marttojen 60 v. valokuvanäyttely.

SAILA KURRI

Punaisten säteiden salaisuus selviää...

Saunaan!

MUISTOJA KIRJASTO- KÄYNNEILTÄ 60-LUVULLA

Täysikuu oli nousemassa joen pohjoispuolella, ja hanki suhisi kelkan anturoiden alla. Oli ihanan valoisa. Potkuttelimme kelkoillamme Ketolan talon kohdalla peltoa pitkin kirkonkylälle päin. Ines-tädin ilme oli sanoinkuvaamaton, kun hän katseli keittiönsä ikkunasta ja näki kahden pikkutyön kelkottelevan pitkin peltoa. Hankikanto oli parhaimmillaan ja silloin aina oli hyvä kulkea hiukan eri reittejä, kun lumi-hanki antoi siihen mahdollisuuden. Olimme ystäväni Pirjon kanssa menossa Harjavallan kirjastoon, jossa usein kävimme kirjoja lainaamassa. Reput olivat täynnä kirjoja ja ne oli kiinnitetty kelkan istuimeen.

Harjavallan kirjasto on ollut lempipaikkani jo aivan lapsesta lähtien. Se toimi silloin kunnantalon alakerrassa. Varmasti joskus vuosina 1963-64 noin 6-7 vuotiaana kävin siellä ensi kerran. Kirjasto oli aivan ihana paikka monien hienojen kirjojen takia. Lasten kirjat olivat ihan omalla osastollaan ja sieltä lainasin aina monta kirjaa. Yleensä niin monta, että pelkäsin kirjaston tädin huomauttavan asiasta. Sitä hän ei kuitenkaan koskaan tehnyt, vaan pieni salaperäinen hymy huulillaan hän laittoi lainattavat kirjat ylös

kortteihinsa ja minä sain pakata kirjat reppuuni. Katselin kirjaston tummahiuksista tätiä aina muutenkin suurella ihailulla ja kunnioituksella. Hän oli tyylikäs nainen, kynnet olivat pitkät ja punaiset. Vatsassa tuntui ”killistelyä” kun katselin hänen plaraavan korttikoteloa pitkillä punaisilla kynsillään. Niin hienosti ja taidokkaasti se kävi. Pitkiä kynsiä tarvittiin siihenkin, kun hän otti oikean kortin esiin kotelosta. Muistan että ajattelin – minustakin tulee isona kirjastonhoitaja ja haluan tuollaiset kynnet. Kirjaston tädin huulet olivat myös hyvin punaiset ja kaikki hänen vaatteensa ja hiuksensa olivat aina hyvin tyylikkää. Ihailin häntä suuresti.

Kirjoista muistan Astrid Lindgrenin kirjat, jotka olivat minun suosikeitani. **Melukylän joulu** oli yksi kirjoista jonka lainasin monta kertaa. Se kertoi jotenkin mukavalla tavalla Melukylän yhteisöstä ja ihmisistä ja siinä oli hieno kuvitus. Samoin lempikirjojani olivat Gösta Knutssonin kirjoittamat **Pekka Töpöhäntä kirjat**, joita lainasin yleensä ahkerasti. Pekan tarina oli säälittävä ja Monnia, Pilliä ja Pullaa inhosin, että he voivatkin olla niin ilkeitä kiltille Pekalle. Onneksi oli

Maija Maitoparta Pekan tukena ja monta muuta hyvää ystävää kuten Metsäkulman Murre ja Arkadian Ulla. Tove Janssonin **Muumi kirjoista** en tykännyt. Niissä oli mustavalkoisia kuvia ja muistan, etten lainannut niitä koskaan. Myöhemmin aikuisena, kun luin kolmelle pojalleni Muumi-kirjoja ihmettelin niiden sisällön rikkautta ja kuinka hyviä ja mielenkiintoisia ne olivat, myös kauniit värikuvat täydensivät kertomuksen arvoa. Kirjastossa oli muutama ”**Pomppis-kirja**”. Niissä kirjan sivujen välissä on kuvia, jotka nousivat siihen sivuille ihan oikeaksi kokonaisuudeksi. Esim. Prinsessa Ruusunen kirjassa hevosvaunut olivat ”kokonaiset” kun ne aukesivat pystyyn sivua kääntäessä. Itse sain lapsena joululahjaksi tuollaisen ”Pomppiskirjan”. Se oli **Saapasjalkakissa** ja se on minulla vieläkin tallella. Muuten en ole nähnyt noita kirjoja enää sitten kuusikymmenluvun, paitsi toissa kesänä Vammalassa vanhojen kirjojen päivillä, niitä oli näytillä noin 10 kpl. Voi miten hienoja ne kirjat silloin lapsuudessani olivatkaan ja ovat vieläkin.

Kirjastossa istuin usein matalan pyöreän pöydän äärellä pienessä

selkänöjallisessä tuolissa, jotka oli lapsille tarkoitettu. Edessäni oli iso pino kirjoja, joista katselin kuvia ja monta kertaa mielenkiintoisten kuvien johdosta lainasin ko. kirjan. Siinä meitä istui paljon lapsia ja muillakin kenties sama ajatus kirjan lainauksen suhteen, ensin piti tutkia kuvat. Joskus kirjojen katse- lu unohdutti paikan ja innokkaasti kaverin kanssa kuiskailimme liian äänekkäästi kirjan sisällöstä. Silloin kirjastotäti tuli viereen ja hän nosti sormensa - jota punainen kynsi kehysti – suunsa eteen, pyöräytti päätänsä ja näytti meille, että pitää olla hiljempaa. Usein ei tarvittu edes sanoja, nuo merkit riittivät ja tiesimme, että olimme kuiskineet liian äänekkäästi kirjoja tutkiessamme. Meitä hävetti ja hiljenimme oitis.

Kirjastossa oli todella hiljaista, siellä puhuttiin vain kuiskimalla ja yleensä ei ollenkaan. Se oli muutenkin hiukan jännittävä paikka. Aikuiset menivät aikuistenkirja-osastolle ja nuoriso nuortenkirja-osastolle ja lapset omalleen. Kirjastossa oli myös vessat, mutta en tiennyt kuka niitä käytti, en koskaan nähnyt kenenkään sinne menevän. Olin utelias lapsi, niinpä joitain kertoja menin katsomaan aikuistenkirja-osastolle. Siellä oli pöytiä, joiden vieressä aikuiset istuivat ja lukivat paksuja kirjoja tai sitten lehtiä. Kuljin aivan perimmäiseen huoneeseen, matkalla oli lokeromaisia käytäviä, aina uusia kirjahyllyjä tuli eteeni kun vaelsin huoneesta toiseen. Aivan perällä oli paksuja arvokkaan näköisiä kirjoja. Ihastellen katselin kirjojen loputonta riviä. Kirjat ovat olleet intohimoni aivan lapsesta lähtien. En tiennyt ihan varmaksi olisiko siellä saanut kulkea, mutta kuljin hiljaa ja katselin näkemääni mielenkiinnolla.

Vuodet kuluivat ”kasvoin” lasten-

kirja-osastolta nuorisokirja-osastolle. Siellä tulivat tutuiksi Anni Swannin kirjat, mm. **Iris rukka** oli yksi suosikeistani. Kirja kertoo surullista tarinaa Iiriksestä joka tulee maalta kaupunkiin käymään koulua ja joutuu maalaisena monien asioiden ulkopuolelle ja ihmisten pilkkaamaksi. Siinä on kuitenkin myös hyviä ihmisiä Iiriksen ympärillä, kuten pankinjohtajan Ulla. Harjavallassa oli 60-luvulla myös pankinjohtaja jonka tyttären nimi oli Ulla. Tämä Ulla oli minua hiukan vanhempi, mutta todella mukava ja ystävällinen kun hänet koulun välitunneilla näin. Muistan nuorena miettineeni usein, että Ulla-nimiset ovat ihmisistä varmaan kaikkein kilteimpiä maailmassa. Näin tuo ajatus oli kirjojen kautta mieleeni tullut. Enid Blytonin **Viisikkokirjat** olivat aivan huippusuosittuja kirjoja minun lainauslistallani. Leon, Rickin, Annen, Paula/Paulin ja Timin seikkailut kiehtoivat mielikuvitustani ja moneen kertaan luin uudelleen ja uudelleen noita Viisikon seikkai-

luja. Heillä oli aina niin upeat ja jännittävät retket jossain Englannin nummilla, metsissä, kaivoksissa, linnoissa jne. ja mitkä eväät kun he niihin lähtivät. Joskus piti käydä tarkistamassa onko kotona suklaata, tai tekemässä kinkkuvoileipä viisikoita lukiessa. Myös Anni Polvan **Tiina kirjat** olivat aivan suosikkilistani alkupäästä. Tiinanko avulla kasvoin omaa nuoruuttani, ainakin jossain asioissa samastuin täysin Tiinaan ja hänen tekemisiinsä. Koulun välitunneilla näin monta ”juhaa” jossain vaiheessa nuoruuttani.

Nuorisokirjojen osastolle mentiin lastenkirja osaston ohi. Kun tulin kunnantalon alakerran rappusia kirjastoon, katsoin haikeana lastenkirjojen hyllyjä. Se aika oli jäänyt taakseni, että tuon pyöreän pöydän vieressä istuisin. Siinä olivat nyt uuden ikäluokan istujat. Haikeuttako tunsin sydämessä, kun astelin uusien kirjojen pariin? Näin sitä ”luopumista” tapahtuu - kirjastossakin.

Teksti ja kuvat:
SIRPA LEHTINEN

TET-viikot kirjastossa

Kaksi viikkoa TET-paikassa menivät ihan mukavasti. Kirjastoon olin hakenut jo viime vuonna, mutta sinne otettiin vain yksi TET-harjoittelija, mutta tänä vuonna hain aikaisin, vain muutama viikko sen jälkeen kun saimme tietää milloin TET-harjoittelu on.

Olin tämän kaksi viikkoa ainoa TET harjoittelija, koska kirjastoon otetaan vain 1 harjoittelija.

Hommat mitä tein, olivat aivan yleisiä kirjasto hommia. Kun kerran joulukuu lähestyy, niin laitoin joulukirjoja lainaukseen, laitoin aamun lehdet hyllyyn, laitoin aikuisten

romaanit tai lasten kirjat hyllyihin, etsin Sydän-Satakunta lehdistä juttuja Harjavallan kirjastosta, jotka laitetaan leikekirjaan, sain myös kummakseni palauttaa ja lainata kirjoja ja leimasin vanhoja kirjoja myyntiin.

Minulla ei ollut missään kohtaa tylsää, koska yhtenä päivänä minulla oli kolme hommaa samaan aikaan. Mutta ainoa asia mistä en niin paljoa pitänyt oli kirjojen laittaminen hyllyyn, koska se oli niin vaikeata, piti laittaa tekijän sukunimen mukaan ja sitten vielä teoksen.

Työaika oli aika mukava, oli

vain kuuden tunnin päiviä. ja ne piti 8-14 tai 9-15. Nyt TET-harjoittelussa opin monia asioita. Esim. sovituisissa aikatauluissa pitää pysyä, miten kirjat ovat kirjastossa, ja miten luokiteltu.

Kirjastossa on ihan mukavia ihmisiä töissä, auttoivat jos ei tiennyt miten mikäkin meni, ja minne mikäkin kirja meni. Suosittelen kirjastoa ihmisille jotka pitävät sisätöistä, osaavat aakkoset ja osaavat puhua ihmisille nätisti.

Tommi 9B

Tommi tutustumassa työelämään kirjastossa.

KALEVAN ESKARILAISET ETSIMÄSSÄ KIRJASTON JOHTOLANKOJA

Harjavallan kirjastossa on syksyn aikana seikkaillut salaperäinen kirjastoagentti pikkuapulaisineen. Apulaisina ovat toimineet eskarilaiset ryhmittäin ja PÄÄAGENTTI Saila on kurssittanut apulaisista syksyn mittaan melkoisen joukon uusia, innokkaita kirjastoagenteja.

Kirjastovierailujen ja agentin käsikirjan avulla eskarilaisille on selvinnyt mm. seuraavia asioita: mistä

kirjat tulevat kirjastoon, miten löydän etsimäni kirjat kirjastosta, miksi kirjastossa tarvitaan kirjatohtoria ja mitä ovat kirjaston ”salaperäiset säteet”.

Kalevan päiväkodin Viikareitten kommentteja:

- se oli kivaa, ku etittiin johtolankoja
- kirjailijat on kirjottanu ainaski

Tatu ja Patu-kirjat, Viiru ja Pesonen-kirjat ja Mimmi-lehmä-kirjat

- kirjatohtori kuunteli sen kirjan sydäntä ja sit se kirja korjattii

- me lainattii kirjoja salaperäisten säteitten avulla

- mulla on suurennuslasi kotona agenttihommiin

J A S E O L I K I V A A K U A G E N T T I L U K I M E I L L E S A T U J A !

Kirja, joka kannattaa lukea!

James Hadley Chase:
”Kauppa tai kuolema”
suom. Jukka Heiskanen

Palataan ajassa taaksepäin 80-luvun Yhdysvaltoihin. Kirjailija herra Cameron matkustaa New Yorkin kylmyydestä Floridan lämpöön, ajatuksenaan viettää vähän pidemmän loman kauniissa yhdysvaltalaisessa rannikkokaupungissa.

Lomanvieton ohessa Cameron ryhtyy etsimään vanhaa tuttavaansa Al Barneyta. Hänet kuvataan kir-

jassa räjäiseksi henkilöksi, jolle maistuu olut ja epäterveellinen pikkupurtava. Siitä huolimatta Barney on tärkeä Cameronille, jolta hän saa aiheet tarinoihinsa.

Juoni alkaa rakentua, kun Barney ryhtyy kertomaan Cameronille arvokkaista postimerkeistä. Niiden ympärille kehkeytyy mielenkiintoinen joukko ihmisiä taskuvarkaasta Hollywoodtähteen.

Dekkarin lukijalle saattaa tulla mieleen takavuosina televisiossa pyörinyt poliisisarja Miami Vice. Molemmille sekä sarjalle, että kir-

jalle ovat tyypillisiä sievät kaunotaret ja kalliit autot puhumattakaan hulpeista lukaaleista.

Lukijaa vetää puoleensa mukautempaa juoni, mielenkiintoiset henkilöt ja yksityiskohtainen ympäristön kuvaus. Häiritsevänä tekijänä on tarpeeton tapahtumien toisto.

Mikäli arvioisin lukukokemuksen tähtimerkein yhdestä viiteen, olisi nelonen aika sopivalta tuntuva dekkarisarjan tähtimäärä.

PYRY TIIRINEN

Tunnetko kotikaupunkisi?

Kysymys: Missä sijaitsee kuvan ”taideteos”? Oikea vastaus sivulla 27.

Hola!

Kuudesluokkalaiset keskittyvät Suomi-oppiin.

Tervehdys täältä Pohjoisrannan päiväkodista. Kaksivuotinen Comenius-projektimme "Four seasons many reasons for Celebrations" etenee vauhdikkaasti. Tämän kouluvuoden aikana tutustumme muiden maiden kansallisiin juhliin, esimerkiksi itsenäisyys- ja sadonkorjuujuhliin. Lähetämme ystäväkouluille sekä katseltavaa että ikätason mukaista tehtävä- tai askartelumateriaalia omista juhlistamme. Vastaavasti saamme muista maista materiaalia työstettäväksi heidän juhlistaan.

Sateisena syyskuun lopun aamu-yönä sain itse lähteä työurani ensimmäiselle työmatkalle ulkomaille projektin puitteissa. Matkaseuranaani minulla oli Pirkkalan koulun

opettaja, kokenut projektimatkaaja Eeva Heikkinen-Kemppinen, sekä viimevuotiset Comenius-kerholaiset Annakaisa Vanhala ja Julia Hautaoja seitsemänneltä luokalta. Matkakohteenamme oli Pohjois-Espanjan maakunta Asturias. Lentomme Helsingistä Amsterdamiin lähti klo 8.15. Amsterdamiin lensimme Madridiin ja sieltä tuntien odottelujen jälkeen lensimme Oviedoan, Pohjoisespanjalaiseen 250 tuhannen asukkaan kaupunkiin.

Matkaohjelmaamme kuului tutustumista paikalliseen kouluun Cabañaquintan kylässä. Koulussa meidät otettiin vastaan erittäin ystävällisesti. Ulkona saimme katsella kansantanssiesityksiä ja

luokissa oppilaiden valmistelutöitä "sadonkorjuu-juhlaa" varten. Lapset askartelivat hattuja, esiliinoja, muovailuvahasta kansallispukeisia tyttöjä ja poikia, kastanjoista käsi- ja kaulakoruja ym. Vierailimme myös pienissä kyläkouluissa ja suurehkoissa ammattioppilaitoksissa, katselimme nähtävyyksiä vuoristokylissä ja Oviedon kaupungissa. Gijonin rannikkokaupungissa aikuiset tutustuivat mm. roomalaisen aikaiseen kylpylään ja lapset pääsivät sillä aikaa planetaarioon. Matkamme aikana saimme nauttia asturialaisten ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta, eksoottisista herkuista ja Espanjan ihanasta auringosta, joka paistoi jopa yhden päivän ajan! Onnistunutta matkaamme eivät pilanneet edes loppumatkan ajan jatkunut vesisade, hiilikaivosmuseoretken aikainen raekuuro, eikä matkaseurueessa jyllännyt vatsatauti, jolta allekirjoittanut välttyi todennäköisesti maitohappobakteerien avulla.

Täältä tullaan Slovenia!

RIITTA UUTTU
Lastentarhanopettaja

Koululaisten kansantanssiesitys säkkipillin säestyksellä.

Suomi esillä Cabañaquintan Comenius-nurkkauksessa.

SUOMI 91 VUOTTA!

Pohjoisrannan päiväkodin Pompeiniit -ryhmän esikoululaiset pohdiskelivat itsenäisyyspäivän lähestyessä Suomeen liittyviä asioita. ”Mietintämyssy” päässä jokainen pohti kysymystä miksi Suomi on kiva maa. Myssyjen alla syntyi seuraavanlaisia ajatuksia:

Eetu: Suomessa saa ruokaa, jossain muissa maissa ei saa. Ja on vähän rauhaa. Suomessa on laki ja muut ei saa määrällä. Ei o kauheesti rikollisia ja on oikeutta.

Oskari M.: Suomessa on kivaa kun melkein kaikki puhuu suomea.

Viivi: Siks Suomi on kiva kun siellä on kivoja kauppoja.

Rainer: Siks ku Suomessa autoilla on erilaiset rekisterinumerot kuin Virossa. Ja Suomessa on kivempia sanoja.

Ville: Sitä varten kun saa käydä kylpylässä ja uimahallissa ja veneillä.

Laura: Täällä on hyvää ruokaa ja tääl saa ostaa vaatteita. Ja tääl on

lääkkeitä sairauksiin. Täällä on kotimissä voi asua. Täällä voi leikkiä ku jossain maissa ei oo leluja.

Oskari Y.: Siks ku et kaikki ymmärtää toisiaan. Ja et kaikki on ystäviä. Siks ku et kukaan ei kiusaa ketään.

Iivari: Siellä on semmosia uimahalleja ja semmosia ravintoloita – Hesburgereita, mihin me menään välillä.

Ella-Sofia: Suomessa on kiva asua kun on kavereita ja Alli (kissa).

Aatu: Sen takia koska ko saa syödä mustaa makkaraa. Kuorittuna se on hyvää.

Tuukka: Sen takii ko ihmiset on kivoja ja ne on kivoja toisilleen.

Oskari H.: Kivaa kun voi hyppiä trampiksella. Ja kesällä ja talvella saunassa on kiva käydä.

Toivo: Suomessa on hyvää ruokaa. Ja kiva kun vietetään joulua. Suomessa on mukava leikkiä.

Aleksi: Kivaa et voi leikkiä kavereiden kaa pihalla. Se on kiva et voi talvella luistella, laskea pulkalla ja lapioida lunta. Ja pelata lumisotaa, mut pitää kattoo et ei oo kiviä. Kivaa et on metsää ja puita.

Leevi: Siks koska Suomessa voi ostaa kaikenlaista: leluja ja jopa karkkiakin. Voi leikkiä kavereiden ja velipojan kanssa.

Roni: Kiva kun voi laskea pulkalla talvella ja pelata lumisotaa ja tehdä lumiukkoja. Kesällä on kivaa olla ulkona leikkimässä ja lapset voi pyöräillä turvallisesti.

Lotta: Se ko yhdessä leikkipuistos on maalattuja kiviä ja niis on kivoja vehkeitä. Ja tääl on hyvää ruokaa. Lelut on hienoja ja joulukuusenkoristeet ja lahjat.

Aada: No tietenki se et ku Suomes ei oo mitään semmosia myrkkyhämähäkkejä ja leijonia.

Minkälaisia ajatuksia sinun mietintämyssysi alta paljastuu?

ENTEET JA ENNUSTEET KOIRAMÄEN TAPAAN

1.12.08 – 30.1.09

Mauri Kunnaksen tutut Koiramäki-hahmot seikkailevat entisajan enteiden ja ennusteiden parissa 1.12.2008 - 30.1.2009.

Avoimna: 1.9.–31.5. su-ke ja pe klo 12–16, to klo 12–18, la suljettu.
Jouluna suljettu: 22.–28.12.08 ja 1.1. ja 6.1.09.

EMIL CEDERCREUTZIN MUSEO
Museotie 1, 29200 Harjavalta
Puh. (02) 535 1200
www.harjavalta.fi/palvelut/museo/cedercreutzin.museo@harjavalta.fi

Harjavaltaismuistoja vuosikymmenten varrelta

Harjulan Kilta ry:n muistelupiiri on jälleen kuluvan vuoden aikana kokoontunut ahkerasti Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuurikeskuksessa. Muisteluissa on siirrytty ”uuteen aikaan” – 1940-luvulle. Olemme vuoden kuluessa huomanneet, että käsiteltävänä oleva vuosikymmen on ollut varsin tapahtuma-

rikas, kiinnostavia muistoja riittää varmasti useammaksi vuodeksi.

Vuoden lopuksi kokosimme jälleen muistelulehden, joka tuli myyntiin joulukuun alussa. Tämän lehden myötä lähdemme tutustumaan 1940-luvun Harjavaltaan - teollistuvaan maalaispitäjään. Harjavallassa tapahtui kymmenessä

vuodessa niin suuri muutos, ettei monessa maalaiskunnassa tapahtunut sellaista sadassakaan vuodessa. Vielä sodan kynnyksellä Harjavalta oli hiljaiseloa viettävä maaseutupaikajä, jossa lähes kaikki asukkaat tunsivat toisensa. Voimalaitoksen rakentaminen toi paikkakunnalle uusia ihmisiä ja vilkastutti elämää.

Talvisodan syttyminen marraskuussa 1939 jätti kaiken muun varjoonsa.

Vuosikymmenen alkuvuosia leimasi sota. Miehet lähtivät rintamalle, joten naiset, lapset ja vanhuksat joutuivat pitämään huolta kodeista ja täyttämään miesten paikat työelämässä. Joiltakin perheiltä sota vaati raskaimman mahdollisen uhrin, kun kotiin saapui suruviesti rintamalta.

Sodan loputtua alkoi elämä vähitellen löytää uomansa. Monet asiat olivat kuitenkin muuttuneet sodan takia. Jotkut saivat palata kotiin, tuttuun ympäristöön läheistensä keskelle, mutta monet joutuivat rakentamaan uuden kodin usein kauas synnyinseudultaan. Säännöstely jatkui edelleen, elintarvikkeita ja rakennusaineita oli vaikea saada.

Raskaista henkilökohtaisista ja kansallisista menetyksistä huolimatta ihmiset halusivat uskoa tulevaisuuteen. Sotakorvausten maksamisesta muodostui yhteinen kunnia-asia.

Sotakorvausteollisuuden kannalta oli tärkeää myös se, että Harjavaltaan siirretty Outokumpu Oy:n kuparitehdas saataisiin mahdollisimman nopeasti toimintaan. Tehtaan rakentaminen sujuikin vauhdilla. Purkutyöt Imatralla oli aloitettu heinäkuussa 1944, ja kuparin tuottaminen aloitettiin Harjavallassa tammi-kuussa 1945. Silloin tosin vasta tehtaan koneet olivat käyttökunnossa, rakennukset niiden ympärillä olivat keskeneräisiä. Samaan aikaan vierisellä tontilla valmisteltiin kuparitehtaan jätekaasuja hyödyntävän rikkihappotehtaan rakentamista.

Nuori talkoolainen käpyjen keruussa v. 1943.

Ensimmäiset vuodet sotien jälkeen olivat kiivaan rakentamisen aikaa. Tehdasrakennusten lisäksi rakennettiin työntekijöiden asunto-alueita tehtaiden viereen, lukuisia omakotitaloja eri puolille Harjavaltaa sekä lisääntyvien palveluiden vaatimia tiloja.

Muistelupiirin lehdessä sota-aikaa katsotaan useammasta näkökulmasta, mm. kuvailaan sotaan lähdön tunnelmia, muistellaan lapsuutta ja nuoruutta sota-aikana sekä kerrotaan evakkotaipaleesta. Mukana on myös juttu Outokummun kuparitehtaan ensimmäisistä vuosista sekä kokemuksia elämästä sodanjälkeisessä Harjavallassa. Yhdessä jutussa valotetaan musiikkimajan vaiheita ja toisessa kerrotaan pulajan käsitöistä. Kertomukset Kouhin talon remontista ja Merstolan Poikien toiminnasta muistuttavat, kuinka historia kulkee mukana nykyhetkeen.

”Harjavaltaismuistoja vuosikymmenten varrelta” – lehden uusin numero on myynnissä Emil Cedercreutzin museo- ja kulttuuri-keskuksessa sekä Harjavallan kirjakaupassa. Museolla on jonkin verran jäljellä myös kahden edellisen vuoden lehtiä, ensimmäinen numero vuodelta 2005 on loppuunmyyty.

Yhteiskuva Siuran perheestä ennen isän lähtöä ”sinne jonnekin”.

Muistelupiirin kokoontumiset jatkuvat tammikuussa 2009, ja niistä ilmoitetaan Sydän-Satakunta-lehden Seurat toimii -palstalla. Ensi vuonna jatkamme 1940-luvun muistojen parissa. Kaikki kotiseutunsa historiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan – paikalla on aina myös meitä ”kuunteluoppilaita”, joilla ei ole omakohtaisia muistoja näistä ajoista.

Naiset ovat kerääntyneet Kurrulle matonkuteita leikkaamaan v. 1948.

SATU RANTALA

Harjavallan pellot ja metsät saivat keskelleen piiput 1940-luvulla, kun Outokumpu Oy:n kuparitehdas siirrettiin tänne sodan jaloista Imatralta.

Kesän muistoja

Harjulan Killan perinteinen kotiseutretki tehtiin tänä vuonna Satakuntaan 14.6. Matka alkoi kesäisenä, kauniina lauantaiaamuna. Suunnitimme ensin Leineperin ruukille. Aluksi nautimme aamukahvin maittavan voileivän kera Savipakarissa, jossa saimme myös informaatiota alueesta. Sen jälkeen tutustuimme Ruukin alueeseen. Valitettavasti

vain moni kohde oli kiinni vaikka tulostamme oli ilmoitettu etukäteen. Savipakarin emäntä sen sijaan oli valppaana ihmisenä ymmärtänyt, mitä tällaisen ryhmän tulo merkitsi. Hän oli aamulla pannut valkean leivinuuniin ja siten tuoreen, hyvän kakon tuoksu hiveli ryhmäläisten makuhermoja ja monen kainalossa näkyikin sitten olevan lämmin lei-

päpaketti.

Leineperistä jatkoimme matkaa Anolan kartanon ohittaen ja Kaasmarkun kautta Yyteriin. Nautimme maukkaan lounaan Kokkikaksikon lomakylässä, joka on entinen UPM:n lomanviettopaikka. Alueelle on rakennettu uusia erittäin hyvätasoisia mökkejä.

Yyteristä jatkoimme Poriin ja

Rosenlew-museoon. Sieltä jatkoimme matkaa Sunniemen Pajutilalle. Siinä vaiheessa alkoi jo pilvitellä ja tuulla uhkaavasti. Pienen tiedotustilaisuuden jälkeen kiersimme pitkin peltoja ihmetellen erilaisia pajulajeja ja tekeleitä. Täällä nautimme myös päiväkahvit. Tilan emäntä Seija antoi vielä työnäytteitä pajun käsittelystä ja työstämisestä.

Harjavallassa olimme klo 18.00 monta asiaa rikkaampana ja kaikeksi onneksi emme saaneet sadetta nis-kaamme.

MAPE VUORILEPPÄ

Harjavaltaa maailmalle

Toisen ja ehkä myös viimeisen kerran vuokrasimme Juha Siirron kanssa Näyhälässä olevan huvilan taidetaloksemme. Ja tästä johtuen emme ilmeisesti myöskään enää tule pitämään siellä yhteisnäyttelyä. Huhu nimittäin kertoo, että kyseinen paikka on myynnissä. Harjavallan kaupunki, joka omistaa paikan on jo pidemmän aikaa kaupannut tilaa museosäätiölle, mutta toistaiseksi ei säätiö ole lämmennyt ostoajatukselle vaan tila rakennuksineen on edelleen kaupungin omistuksessa. Se mitä ensi kesä tuo tullessaan on ns. herrojen käsissä, mutta onneksi ainakin tämän kesän saimme vielä huseerata siellä vuokralaisina. Aivan halpaa lystiä tuollaisen paikan pitäminen ei ole, sillä vuokran lisäksi myös sähköstä ja vedestä täytyi pulittaa sievoinen summa ja kaiken lisäksi, kun kuluva kesä oli siitä poikkeuksellinen, että tällä kertaa eivät edes ilmojen haltijat suosineet, niin sähkömittari pyöri kuin viimeistä päivää lämmittämisen takia. Talossa oleva takka kun ei ole

ns. varaava, vaan lämmitti ainoastaan silloin, kun pesässä oli tuli.

Mutta, huolimatta kylmästä sateisesta säästä ja vuotavasta katoista, syntyi taidetta. Juha maalasi akvarellejaan ja minä psykedeelisiä öljyväritaulujani, kuten Turun Sanomien taidekriitikko näyttelyarvostelussaan totesi. Kaiken huipentuma oli meidän kahden yhteisnäyttely ”Kaksi” Emil Cedercreutzin museolla syyskuussa. Siitä näyttelystä saimme palautetta muiltakin kuin vain itseltämme ja mikä parasta, Juha taisi jopa myydä muutaman akvarellin.

Harjavaltaiset kulttuuripiirit pitävät kaupunkiaan kulttuuriystävällisenä ja edistyksellisenä kulttuurin kehtona. Ehkä se jossain mielessä sitä onkin, sillä onhan meillä maailman kuulu Emil Cedercreutzin museo, jonka taidetta tullaan katsomaan ja ihaillemaan ympäri maailmaa. Mutta rehellisesti sanottuna ei yksi museo tee vielä kaupungista kehtoa. Myös

Sunniemen pajutila

mutta taiteen harrastajia ja tekijöitä olisi syytä huomioida, kun puhutaan kulttuurista. Kaksi kesää pidimme Juha Siirron kanssa vapaaehtoista ”taidetaloa” Näyhälän huvilassa ja maksoimme myös itse kaikki kulut. Edellisenä kesänä kävi huvilalla noin 700 vierasta aina ulkomaita myöden, vieden myös samalla tietoa harjavaltaisesta kulttuurista ja itse kaupungista. Emme pyytäneet avustusta emmekä muutakaan apurahaa ja siksi näin jälkikäteen ihmettelinkin, sitä nuivaa suhtautumista, mitä kaupungin taholta eräässä vaiheessa meitä kohtaan osoitettiin.

Se, että saimme toiseksi kesäksi huvilan käyttöömmekä, vaati eräänlaisia kädenvääntöä, sillä jossain vaiheessa kevättä tuntui etteivät kaikki haluaisikaan sitä vuokrata meille. Onneksi järki voitti ja kuluvan kesänkin saimme tehdä taidettamme paikassa mikä on jo kohteenakin historiallisesti arvokas. Se, että talo on pikku hiljaa päästetty rappeutu-

maan, ei taas ole pelkästään virkamiesten syytä, vaan sen voi pistää meidän kaikkien välinpitämättömyyden piikkiin. Tosin jo viime kesänä mainitsimme Juhan kanssa esim. vesikaton vuodosta, mutta ilmeisesti kaupungin tekninen puoli poti erikoisammattimiespulaa, joten sillä kertaa katto jäi paikkaamatta. Nyt, kun vesi vihdoinkin löysi tienensä välikaton kautta lattian rakoihin,

niin ammattimieskin löytyi ja ainakin siltä osin välikatto tuli revytyksi auki ja kuivaus tapahtui vuokralaisen maksaman sähkölämmityksen kustantamana.

Syksy on tullut ja toivottavasti myös talvi tekee tuloaan. Se, että jatkammeko ensi suvena taidetalon pitämistä, on monesta seikasta kiinni, kuten jo tuli todettua. Yksi asia on ainakin varmaa, nimittäin

se, että mukavat muistot jäävät elämään mielessä ja jos hyvin käy, niin ehkä joskus vielä taidettakin Juhan kanssa tehdään Harjavallassa, ellei Näyhälän huvilalla, niin ainakin jossain muussa paikassa, vaikkapa Satalinnassa.

OSSI QVIST

SARKIA-SEURA KÄVI KYLÄSSÄ

Kutsuin kevättalvella Äetsän Kiikasta Sarkia-seuran vierailulle Harjavalltaan. Sarkia-seuralaiset ovat kulkeneet runoilija Kaarlo Sarkian jalanjälkiä aina Italiaan asti. Nyt olisi Harjavallan vuoro. Runoilija Kaarlo Sarkia oli potilaana 30-luvulla Satalinnan parantolassa. Vierailupäiväksi sovittiin lauantai 17.5.2008

Vierailijoita oli vastaanottamassa minun lisäksi työkavereitani ja ystäviäni Sinikka Ruuska, Irma Ruotsi, Ulla Pulakka ja Tuula Vepsäläinen. He olivat lupautuneet auttamaan minua järjestelyissä niin tulokahvien kuin ruokailun ja vierailuun liittyvän muun käytännön järjestelyjen suhteen. Lisäksi oli Harjavallan runopiiriläisistä Marja Vappula, Maritta Järvinen ja Taina Meriläinen. Myös ylihoitaja Kirsti

Siikarla ja Satalinnan sairaalan henkilökunta auttoivat järjestelyissä, josta olen edellä mainituille kovasti kiitollinen.

Toukokuuisena lauantaipäivänä bussilastillinen Sarkia-seuralaisia ja Kiikan kyläseuralaisia purkaantui Satalinnan maisemiin, Proffan talon pihalle ja siitä sisälle aamukahvipöytään. Tilaisuuden aluksi Marja Vappula toivotti vieraat **Kahvikutsu**-runon myötä tervetulleeksi. Kahvin aikana vaihdettiin kuulumisia ja kuultiin myös muiden runopiiriläisten esityksiä.

Luin Magnus Björkenheimin kirjoittamasta Kaarlo Sarkian elämän kerrasta seuraavan tekstin:

”Vain lyhyen aikaa kohtalo oli runoilijalle suopea. Toukokuun puolivälissä 1930 hän sai aivan odottamatta verensyöksyn. Sitten

puhkesi se pitkälinen sairaus, keuhkotuberkuloosi, joka lopulta tuli aiheuttamaan hänen kuolemansa. Seuraavien parin viikon ajan Sarkian ollessa vuoteenomana Kyllikki Heinonen-Hiisku hoiti häntä uhrautuvasti. Eräät vaikutusvaltaiset henkilöt, ensi sijassa professori Topi Kallio, hankkivat hänelle kiireesti vapaapaikan Satalinnan Parantolasta, Hän saapui sinne kesäkuun toisena päivänä ja jäi sinne marraskuun ensimmäiseen päivään asti. Sairaskertomus antaa kuvan hänestä sellaisena kun hän oli saapuessaan hoitolaan. Hän oli 171 cm pitkä ja varsin laihtunut, koskapa hänen painonsa oli vain 59 kiloa. Hänen oikeassa keuhkossaan todettiin tauti, mutta se oli laadultaan vielä lievä. Oli täysi syy toivoa, että hän perusteellisen hoidon

avulla toipuisi...”

Kahvihetken jälkeen oli vuorossa tutustuminen Paratiisin luontopolkuun. Taitava bussikuljettaja ohjasi ison auton aivan luontopolun lähelle, näin voitimme aikaa käyttää se kaiken kiinnostavan näkemiseen. Muutama vierailijoista ei voinut liikuntarajoitteisuuden takia lähteä luontopolulle, heille esiteltiin sairaalan kaunista piha-aluetta opastetusti. Iso joukko kuitenkin lähti luontopolun upeisiin maisemiin. Valkovuokkojen kukinta tältä keväältä oli jo ohi, vain muutama vuokko pilkisteli lehtometsän suojissa saniaisten varjossa. Tuomien huumaava tuoksu sen sijaan oli parhaimmillaan, samoin lehtometsien laulajien konsertti. Vierailijat ihastelivat paratiisipolun kauneutta ja vehreyttä sekä hämmästelivät majavien syömiä haapapuita. Luontopolun varrella olevassa huvimajassa istuimme, osa seisoskeli lähistöllä ja saimme nauttia runopiiriläisten lausumista kevätrunoista. Runot olivat **Rukous keväälle, Oi aika ihanin, Onhan kukittu kerran, Elämän kauneus ja Pikkulinnut koulussa.** Joki virtasi alapuolella voimakkaasti, tuoden terveiset yläjuoksulta ja sieltä mistä vierailijat olivat lähteneet eli Kiikan sillan kupeilta.

Luontopolulla luin Björkenheimin kirjasta seuraavan otteen:

”Vapaina hetkinään runoilija vältti niin paljon kuin mahdollista oleskelua meluisassa parantolarakennuksessa. Hän teki sen kauniissa ympäristössä pitkiä kävelyretkiä, joilla hän melkein aina oli yksin. Satalinna sijaitsee komealla mäntykankaalla, jota osittain saartaa Kokemäenjoki. Korkeiden, jyrkkien rantojen lähellä kulkee kiemurtelevia, romanttisia teitä. Täällä Sarkia aluksi mielellään vaelteli; mutta

häntä häiritsivät näillä retkillä muut potilaat, jotka uteliaasti tarkkasivat häntä, ja siksi hän lopulta hakeutui eräälle kaukaiselle polulle, jota hän piti yksityisomaisuutenaan. Se kulki pilvenkorkeisten, naavaisten kuusi- en muodostaman tiheän metsän läpi joka oli ruskeiden havuneulasten peittämä. Tuo omituinen seutu oli Sarkian mielestä oikea satumaa. Vasta Satalinnan olonsa loppuajkoina hän kertoi eräälle tuttavalleen sen olemassaolosta. Ne harvat runot jotka hän parantola-aikanaan kirjoitti, syntyivät ”Ruskealla polulla”, jonka hän aina uskollisesti säilytti muistissaan...”

Nyt 88 vuotta myöhemmin me saimme kulkea tuota samaa polkua mitä Kaarlo Sarkia parantola aikoinaan kuljeskeli. Luontopolulta siirryimme Satalinnan sairaalan sisätiloihin. Juhlasalin näyttämölle olimme laittaneet valmiiksi Kaarlo Sarkian muotokuvamaalauksen, joka yleensä on osasto A12 päiväsalissa. Siinä Kaarlo Sarkia on kuvattu nuorena. Istuimme tuon muotokuvan äärelle. Juhlasaliin oli kokoontunut myös kuntoutuspotilaita ja heidän hoitajiaan. Juhlasalissa saimme kuulla Sarkian

omaa tuotantoa. Maritta Järvisen lausumana **Älä elämää pelkää ja Sydän.** Taina Meriläinen lausui **Sanomatonta janoan ja Kotisau- na.** Lisäksi Marja Vappula lausui **Mullan ja veren kevät ja Elämän malja.** Tilaisuuden päätteeksi Taina Meriläinen säesti Satalinnan parantolaan jo 1920 luvulla hankitulla flyygelillä ja lauloimme yhdessä Suvivirren.

Ennen kuin jatkoimme matkaa ulkohalleihin, jossa Sarkiakin on tautiaan hoidattanut luin jälleen otteen Björkenheimin kirjasta: ”Ne viisi kuukautta jotka Sarkia vuonna 1930 vietti Satalinnan parantolassa, olivat hänelle hyvin vaikeaa aikaa. Hän ei lainkaan viihtynyt tuossa omalaa- tuisessa ympäristössä ja tunsin usein syvää masennusta. Jäytävä täydellisen eristyneisyyden tunne valtasi hänet väliin hyvin voimakkaana. Niistä monista kirjeistä joita hän siihen aikaan kirjoitti ystävilleen, saamme yksityiskohtaisia tietoja hänen suhtautumisestaan uuteen ympäristöönsä. Häntä hermostutti etenkin ankarien hoitosääntöjen pedanttinen noudattaminen. Katkeran humoristisesti hän kuvaili tym- päisevää päiväjärjestystä: ” Täällä

täytyy nousta joka aamu puoli 7 ja 8 ;aan mennessä olla valmis ajamaan itseensä kukkurapäisen lautasellisen kaurapuuroa. Ja sitten kävelylle, hiljaiselle keuhkotautisten marssille ja sitten halliin puoleksitoista tunniksi ja sitten aamiaiselle ja sitten halliin ja kävelylle ja halliin, kunnes illalla on puolitoista tuntia omaa aikaa, jonka jälkeen on käytävä vuoteeseen turhaan odottelemaan unta, joka toden totta ei ole tottunut niin aikaisiin (1/2 10) tulemaan”...

Ulkohallit olivat kevätaurinkoa täynnä. Osasto A12 henkilökunta oli laittanut sinne orvokeita ruukkuihin ja muutenkin halli oli viihtyisästi kalustettu. Sairaalassa hoidossa olevat kuntoutuspotilaat voivat siellä ulkoilla. Hallissa katselimme ja mietimme entisajan tubipotilaiden hoitoa. Mietimme että Kaarlo Sarkiakin oli osallistunut yhdessä muiden potilastovereiden kanssa hoitoon, joka silloin oli hyvän ruoan kanssa ainoita hoitokeinoja. Jopa talvella parantolan potilaat makasivat ulkohalleissa, silloin he olivat ”turkkipusseissa”.

Satalinnan sairaala katsottiin myös ulkoapäin ja varsinkin joelta päin,

josta se on todella kaunis. Proffantalolla tapahtui vierailijoiden kanssa ruokailu. Herkullinen lihakeitto lisukkeineen sekä mansikkarahka jälkiruokana maittoi kaikille päivään osallistuneille. Ruokailun jälkeen saimme nauttia vielä runoesityksistä kun Sarkia seuran puheenjohtaja Leena Toivonen lausui meille Sarkian kirjoittaman runon, kiitoksena vierailusta Satalinnan maisemissa. Saimme myös upeat lahjat, Sarkian tuotannosta tehdyn CD levyn ja erilaisia lehtisiä Sarkia- ja kyläseuran historiikeista. Marja Vappula esitti **Kiitosrunon** ja vierailu Satalinnan sairaalaan oli ohi.

Björkenheimin kirjasta luin läksiäisiksi: ”Vaikka runoilija ei viihtynytäkään Satalinnassa, koitui oleskelu siellä hänelle hyödyksi. Hänen terveytensä parani huomattavasti kuukausien kuluessa, ja samalla hänen mielialansa muuttui hieman valoisammaksi: hän rohkeni jälleen uskoa tulevaisuuteen ja kykeni työskentelemään. Jo parantola-aikansa alussa hän oli kirjoittanut eräälle tuttavalleen: ”Luulen että tämä kausi jossain suhteessa auttaa minua katselemaan maail-

maa hiukan ja koko laillakin toisin kuin yleensä viime vuosina, joiden aikana olin pelkkä nautiskelija enkä ymmärtänyt elämän velvoitusta”. Lokakuun lopulla Sarkialle suoritettiin perusteellinen lääkärintarkastus, ja potilaan iloksi hänen keuhkotuberkuloosinsa todettiin voitetuksi. Sairaskertomuksen lakoniset sanat: ”Melkein oireeton” todistavat hänen hyvästä terveydentilastaan...

Iltapäivä vieraiden kanssa sujui Nakkilan maisemissa, jossa tutustuimme Esko Grönroosin opastuksella Nakkilan kotiseutumuseon laajaan tarjontaan. Parkkipaikalta lähtiessämme oli kaksi nakkilalaista jääkolkaajaa heittelemässä kolkkaa liikuntahallin piha-alueella. Niinpä vieraat saivat vielä tilaisuuden tutustua kolkan heittämiseen ja kolkkaajat kertoivat heille hiukan kolkan heiton historiaa, mikä vahvasti liittyy myös Nakkilaan. Joku vierailijoista pääsi kokeilemaan heittoakin. Tämä sattui tiellemme mieluisana yllätyksenä. Museolta siirryimme Nakkilan kirkkoon, joka funktionaalisesta tyyliuunnastaan johtuen on mielenkiintoinen käyntikohte. Istuessamme kirkon penkeissä Sarkia seuran puheenjohtaja Leena Toivonen kiipesi urkuparveen ja hetken kuluttua kirkon täytti kaunis urkujen ääni ja siinä ohessa Leenan laulu *Soi kunniaksi luojan, nyt virsi kiitoksen...* Se hetki oli varmasti hienoin kiitos mitä vierailupäivän järjestäjänä voin tuntea.

Bussilla ajoimme vielä Leistilän aukean ohi ja kerroin matkalaisille lentäjän haudasta siellä Leistilän pellolla. Ajoimme Pyssykankaalla olevalle Rintamaan kenkätehtaalle. Monet kenkäparit lähtivät matkalaisten mukaan, kun jo etukäteen hyväksi tiedetyt kengät vaihtoivat omistajaa, valmistajalta käyttäjille.

Päivän päätimme Villilän karta-

noon tutustuen ja siellä kartano frouvien tarjoilusta nauttien kahvin ja leivoksen kera. Vierailu päättyi lämpimiin kiitoksiin ja heilutuksiin, kun seurasimme kartanon puutarhassa bussin lähtöä Nakkilasta, kakkostietä pitkin, kohti Kiikan maisemia.

Kotiseutuvierailu jätti hyvän mielen näin järjestelijän ominaisuudessa itselleni, se toivon mukaan jätti sitä myös vierailijoille ja ainakin saimme kutsuja mennä Kiikan suuntaan tulevaisuudessa. Vieraat lupasivat tulla vielä uudelleen Paratiisiin luontopolulle, ja kiertää sen kokonaisuudessaan, niin hienoksi he sen totesivat.

SIRPA LEHTINEN

Kirjoittaja on syntyisin Harjavallasta, os. Heino; asuu Nakkilassa; sairaanhoitaja, joka on työskennellyt Satalinnan sairaalan keuhkosastolla vuodesta 1978 aina vuoteen 2000 ja sen jälkeen Satakunnan keskussairaalan keuhkoyksikössä vuodesta 2001.

Sarkia Seuran jäsen

Harjulan Killan hallituksen jäsen
Harjulan Killan muistelo-piirissä - ja Harjulan Killan kotiseutulehtien parissa toimiminen on harrastuksista tärkeimpiä.

Pöytälaatikkorunojen kirjoittaja ja runoilloissa viihtyvä.

Kansalaisopiston elämäkertä kirjoituspiirissä neljän vuoden ajan on antanut selvän suunnan torstai-illan toimintoihin.

Lapsuuden joul

onen puhtaan liekin vuosien tuhka peittää. Mut jostain takaa aikojen menneitten yhä silmiini kirkkaus lapsuuden joulujen sädekimpun lämpimän, himmenemättömän heittää.

Kuva kaikkein kaunein mieleeni heijastuu: tupa hohtavan puhdas ja koreiltu joulupuu, takan äärellä äiti valkoista puuroa keittää.

On ehointa yllä, on saunasta palattu juuri. Pian käydään poikki sen kaivatun kynnyksen,

Jota kohti on kuljettu päiviä laskien.

Jo on käsillä korkea hetki, tuokio suuri, Kun kuusen kynttilät liekkeihin leimahtaa. On tuvassa lämmintä, kirkasta, juhlaista ja ikkunan takana tähdet ja hankien muuri.

Miten hartaana pirtissä juhla-irren kajaa Sävel valtava: ”Enkeli taivaan lausui näin...”

Ja kuuntele, kuuntele, vaari kohollapäin Nyt lukee: ”...Koska he eivät saaneet majaa,

He menivät talliin härkien, lammasten luo...”

Miten liikuttuukaan lapsen sydäntä tuo: Härät, lampaatkin rakasti hyvää Vapahtajaa.

Siks navetan, tallinkin asujat kunniaks joulun

tänä iltana leipää, herkkua suurta, saa. Mut huomio – pukki jo ovella kolkuttaa, Lapinmaasta se tullut on, takaa Tornion, Oulun.

Miten kummasti toiveet salaiset pukki ties!

Hymyhuulien onneensa vaipuu pikkumies Ja nukkuu vihdoin, vapaana pakosta koulun.

Oi lapsuuden joul, sulla ei määrää ajan, On hetkiisi mahtunut autuas ikuisuus: Valo yössä, enkelilaulun ihanuus, Satu tosi ja riemukas, syntymä Vapahtajan, Ja lahjat ja herkut ja loiste silmien, Hyvä tahto ja havinta taivaisten siipien – Miten kaiken ympäri piirtäisin arjen rajan?

Oi lapsuuden joul, vielä sun juhlaas salaa Käyn takaisin elämän sumean, mutkaisen tien.

Miten sokaissut kirkkaan lapsensilmäni lien,

Sinun kynttiläs lempeät vielä sen kalvossa palaa.

Koen vieläkin riemusi ylitseläikkyvän Ja ihmettä katselen puhtaan syntymän, Teen rinnassa rauhalle, rakkaudelle alaa.

Niin taas, kun illaksi painuu jouluaatto Ja juhlaa soittavat kellot temppelein, Sadun taikapiirissä siivin havisevin Tule luokseni, muistojen kalleimpien saatto!

Ja te tupaan käykää, rakkaat vainajat, Te joulun katoamattoman haltijat, Tule äiti, lietesä luo, tule penkilles, taatto.

–Kaarlo Sarkia-

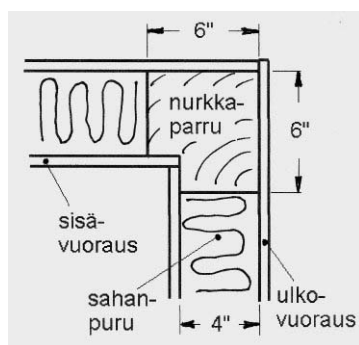

Pohjoisrannan päiväkodin Peukaloisten jouluseimi.

Vanhan talon remontti: HANNUN PIRTIN EHOSTAMINEN KESÄLLÄ 2008

Harjavallassa Päivölänkujalla oleva talo, joka nykyisin on perheeni vapaa-ajan asuntona, on lapsuuden- ja nuoruudenkotini. Se valmistui isäni rakentamana vuonna 1930. Suunnittelija (vähän turhan juhlallisesti nimitettynä senaikaista rakentamista ajatellen) oli isäni eno Kustaa Vuori, joka oli arvostettu harjavaltalainen rakentaja. Hänen kädenjälkiään ovat mm. 1930-luvulla valmistuneet Säästöpankin ja Osuuskassan toimitalot. ”Hannun pirttiä” (kuten äitini sitä nimitti) varten ei taide- ja piirustuksia tehtä; en ainakaan ole nähnyt. Kai se paperossiaskin pohja siihen aikaan riitti. Tulos oli kuitenkin sellainen, että ei ole ollut tarvetta miettiä ulkoasun muuttamista. Vesikattomateriaalia lukuunottamatta asuinrakennus on verrattain tarkoin pysynyt muuttumattomana. Piharakennuksessa tapahtui pieni muutos 1930-luvun lopussa, kun sauna rakennettiin ja rakennus piteni sitä vastaavasti.

Rakennus on lautarakenteinen. Ulkovuorauksena on vaakapontti ja lämmöneristeinä ulkoseinissä ja yläpohjissa sahanpuru. Taisi olla 1970-lukua, jolloin Suomen omakotitaloihin tyrkyttiin itsestään kovettuvaa styrox-vaahtoa eristyksen kohentamiseksi. Meilläkin silloin ruiskutettiin porareikien kautta ikkunain alapuoliset seinänosat. Sen koommin ei tosin ole tutkittu, onko styroxia vielä jäljellä, vai onko se jo haihtunut vuosien mukana.

Rakennuksen ulkonurkissa on järeät, noin 6-tuumaiset pystyparrut, joiden yksi nurkka on lovettu piirroksen osoittamalla tavalla sisälaudoituksen kiinnityspaikaksi.

Tähän rakenteeseen kiinnitin huomiota vasta 1980-luvulla, jolloin talo perinnön kautta siirtyi omistukseeni. Ei ole ihme, että rakennus on ”viimeisen päälle” säilyttänyt alkuperäisen muotonsa. Muutamia vähäisiä repeämiä on ollut tapeteissa. Nekin ovat luultavasti johtuneet sisäseiniin tapettialustaksi kiinnitettyjen kuitulevyjen enemmän kuin itse rakenteiden muodonmuutoksista. – Rakennus on joissakin vaiheissa ollut talvet täysin kylmillään; nyt siellä pidetään yösähköllä pieni peruslämpö.

En ole lähinaapureita tutkinut, mutta siihen aikaan oli sillä seudulla ilmeisesti käytäntönä ”hiekalle rakentaminen”: ei minkäänlaista salaojitusta. Kun seurailee sadeveden kerääntymistä ja liikkeitä piha-alueella, voi todeta veden katoavan hiekkakerrokseen varsin nopeata tahtia. Olen tällä alalla ja rakentamisessa yleensäkin täysi amatööri, mutta niillä valtuuksilla voin sanoa: ”eipähän mene salaojat tukkoon!”

Asuinrakennuksen vesikatteenä oli alussa muutaman vuoden (ehkä käytettynä hankittu) aaltopelti, sen jälkeen jossain 1930-luvulla asennettu konesaumattu galvanoitu pelti, aluksi maalaamattomana. Tämä pelti alkoi ruostua, kun Outokumpu Oy:n tehtaat pölyyttivät rikkikaasuja 1940-luvun puolivälistä alkaen. Pariin otteeseen sivelty peltikattomaali ei ruustumista pysäyttänyt. Vesikate uusittiin 1990-luvun alussa; se on nyt Rautaruukin ”tiilijäljitelmä”. Erikoisuutena oli, että vanha pelti jätettiin aluskatteeksi. Vain konesaumamat lyötiin ”kumoon” uusien ruodelautojen juoksukohdalta.

Ulkorakennuksen vesikatteenä on sinkitty pelti, jonka ulkopuolinen maalaus on jo pitkään ollut ruosteen tarvelemä. Uusintakäsittely on toistaiseksi aina siirtynyt ”ensi kesään”. En tiedä, kenen valmistamaa tämä kattopelti on, mutta hyvää se on ollut laadultaan: alapuolella sinkitys on ”kuin uutta”.

Rakennuksemme ovat aina olleet punaisia; ikkunanpuitteet, nurkkalaudat ym. valkoiset sekä ulko-ovet ”milloin minkin väriset”. Seinien maalaus oli uusittu ehkä toisen kerran 1980-luvulla.

Kesällä 2008 päätettiin asuinrakennuksen ulkomaalausta kohentaa, koska hyvin muodossaan

oleva rakennus on tarkoitus säilyttää perheen omistuksessa. – Mainittakoon, että kiinteistömme on muutama vuosi sitten vahvistetun osayleiskaavan mukaan AP-korttelissa, joka on merkitty ”kulttuuri historiallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla ympäristö säilytetään”.

Juttelin muutama vuosi sitten (jo ennen kuin osayleiskaavasta oli tietooni tullut mitään) erään ohi kulkiessaan pysähtyneen, ilmeisesti naapuristossa asuvan rouvan kanssa. Mieleeni on jäänyt hänen sanontansa, joka yllätti minut. Hän kertoi aina ohi kulkiessaan ihailevansa taloamme. Kun jotenkin tätä vähättelin, hän sanoi: ”Sehän kuuluu tähän miljööseen.”

Vähän toista se miljöö oli katsella siihen aikaan, kun äitini leskeksi jäätyään asui ”Hannun pirttiä” yli 25 vuotta viettäen päivät pitkät pihassa ja puutarhassa ”pylly pystyssä”.

Ulkoseinämaaliksi valittiin valmistajan suosituksen mukaan Uula-Tuotteen petroliöljymaali puolukanpunaisena. Nurkkalaudat jne. ovat edelleen valkoiset ja ulko-ovet tällä kertaa neutraalin harmaat. Seinäpinnat raapattiin ”Sandvikin raapalla” ja teräsharjalla sekä pestiin homeenpoistoaineella. Vanhaa maalia poistettiin vain sen verran kuin ”kohtuudella” irtosi. Ei siis pyrytty kaikkialla paljaaseen puupintaan asti, jos maalikerros oli kunnolla kiinni.

Petroliöljymaali oli verrattain raskasta sivellä. Se peitti kuitenkin erinomaisesti, ja yksi sivelykerta riitti kaikissa kohdissa, riippumatta siitä oliko raapattu ”puulle asti” vai ainoastaan poistettu irtomaalia. 1930-luvun rakennuspuutavara oli erinomaista, verrattuna nykyaikaiseen, jota olen nimitellyt ”balsaksi”. Jonkin verran keskustelimme nyt päätykolmioiden pystyponttauksen osittaisesta uusimisesta, mutta siihen ei kuitenkaan ryhdytty.

Telineitä ei rakennettu. Alaosasta selviydyttiin alumiinipukilla ja tikkailla. Päätykolmiot aiheuttivat hiukan pohtimista. Muistimme, että edellisellä maalauskerralla ei koottavalta putkitelineeltä ulotuttu päädyissä harjaan asti, vaan korkeimmissa kohdissa oli ”tempuultava”. Päädyimme vuokraamaan viimeisessä kuvassa näkyvän Leguan-henkilönostimen yhdeksi viikonvaihteeksi eli perjantai-iltapäivästä maanantaiaamuun. Riskinä nähtiin Murphyn lain mukainen mahdollinen sade. Lauantaina puolilta päivin alkoikin sade, joka tarveli sen työpäivän lopun. Kuitenkin sunnuntai-iltapäivällä päätykolmiot oli maalattu ja kone lastattu kuljetuskärryinsä. Nostin paikoitettiin toiseen päätyyn kahteen kohtaan omenapuiden ja marjapensaiden sekaan – näitä sopivasti samalla harventaen. Toisessa päädyssä (josta kuva) koko homma kävi nostimen yhdellä pystytyksellä.

Kimmo työssä Leguan-nostimella, jota hän ohjasi suoraan työlavalta.

Seinän alaosa on uutta maalausta, joka on saanut kuivua viikon verran.

Yläosan vasemmassa reunassa on juuri sivelty tuore maali, oikeassa reunassa vanha, 1980-luvulta peräisin oleva. Leguan-nostin on tuettuna neljän tassun varaan.

Leguan on sekä bensiini- että sähkökäyttöinen henkilönostin, jota kuljetettiin omassa kuljetuskärryssään henkilö- tai pakettiauton perässä. Ajot ja pystytykset pihassa tehtiin bensiinimoottorilla ja varsinaiset työt (= puomin liikuttelu) verrattain äänettömästi sähköllä 16 A pistorasiasta (10 A olisi saattanut riittää).

Työssä meitä oli kolme. Tämän kirjoittaja (76 v) oli hanttimies ja juoksilas. Raappasin, mutta en maalannut lainkaan. Vaimo Sinikka (65 v) raappasi, pesi ja maalasi; kiipeili tikkaillekin vähän jalkainvalidina. Poika Kimmo (30 v) raappasi, pesi ja maalasi eritoten korkeammalla olevia osia. Hän osoittautui nopeaoppiseksi Leguanin kuljettajaksi sillä suppeahkolla opastuksella, jonka vuokrausliike perjantaina antoi. Vain muutaman kerran selattiin manuaalia ”savun hälvettyä” (kuten aikanaan automaatioasennuksissa olin oppinut).

Tyytyväisyyttä uhkuimme, kun työ oli valmis – tosin valkoiseksi maalattavaa sekä yhtä ja toista paikkausta jäi vielä ensi kesään. Petroliöljymaali ei ollut kovin halpaa. Myyjä arvioi tarvittavan 3 x 9 litraa

puolukanpunaista sekä ne ovi-ym. maalit. Kolmannessa astiassa on jäljellä vajaa puolet (maalattiin jo myös piharakennuksen yksi pitkä sivu).

Melkoinen suoritus oli meille amatööreille myös piharakennuksen räystäskourun asennus yhtenä pötkönä (11,5 metriä). Kourukauppias ajoi pakettiautonsa koneineen portille, otti mitan ja rullasi koneestaan kourun sekä antoi tarvittavat pikkukamat ja asennusohjeet. Samasta kuormasta saatiin myös syöksytorvet muotokappaleineen ja kiinnikkeineen.

Kun edellä selostettujen töiden tekijät olivat ruokapalkalla, koko homman materiaalien ja tarvikkeiden hinta jäi yhteensä hiukan alle 1000 euron. – Kotitalousvähennystähän ei tällä systeemillä sitten verotuksessa saada. Kiinnostavaa nähdä ensi keväänä ensimmäiset havainnot ”talvehtimisesta”: Tuovatko jäät räystäskourun alas, ja miten maali reagoi Suomen talvessa?

MATTI KRANNILA

Hämäryyttä vasten
liekin sytytän.
Kynttilä on merkki,
käsi ystävän.

Yksi hento liekki
murtaa pimeään.
Kynttilä on kutsu
sylin lämpimän.

Yksi pieni liekki
- kaikki toisin on.
Kynttilä on viesti
suuren sovinnon.

Anna-Mari Kaskinen

Kyllä välillä pitää levähtää! piirtänyt Ella-Sofia

TYÖPAIKKARUOKAILUN JÄRJESTÄMINEN VUONNA 2009

Henkilöstöjaoston päätöksellä Harjavallan kaupungin henkilökunnan sekä Satakunnan pelastuslaitoksen Harjavallan toimipisteen henkilökunnan työpaikkaruokailu vuonna 2009 järjestetään koulukeskuksessa, vanhainkoti Hopearannassa, sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa sekä Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän ruokalassa. Kuntayhtymän ruokalaa voidaan käyttää työpaikkaruokailuun ainoastaan silloin, kun ruokailua ei järjestetä koulukeskuksessa tai sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa. Henkilökunnalta peritään seuraavat korvaukset:

- Lounas/päivällinen
- Koulukeskus 5,20 €
- Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos 5,20 €
- Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä 5,50 €
- Vanhainkoti Hopearanta 5,20 €
- Kasvisateria
- Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos 4,90 €
- Jälkiruoka:
- Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos 1,30 €
- Vanhainkoti Hopearanta 1,30 €
- Vierasateria 7,20 €

Työpaikkaruokailu koskee myös kaupungin organisaatiossa olevia sellaisia työharjoittelijoita, jotka eivät ole työsopimussuhteessa kaupunkiin. Henkilöstön työpaikkaruokailun aterialippuja myydään seuraavissa toimipisteissä 10 lipun sarjoina:

- kaupungintalon puhelinvaihte
- Harjavallan sosiaali- ja terveysalan oppilaitos
- Vanhainkoti Hopearannan kanslia.

Aterialippujen hinta kuitataan palkasta. Henkilöstön aterioista ei oteta vastaan käteistä rahaa ruokaloissa eikä yksittäisiä lippuja myydä.

SÄHKÖPOSTI-PALVELIN VAIHTUU

Harjavallan kaupungin sähköpostipalvelin vaihdettiin viikonlopun (vko 48 29.-30.11.2008) aikana. Maanantaina 1.12.2008 otetaan uusi palvelin käyttöön. Sähköpostien vastaanotossa ja lähettämisessä tulee varmasti olemaan katkoksia viikonloppuna ja vielä seuraavalla viikollakin. Älkää siis luottako postien perille tuloon tai lähettämisen onnistumiseen ko. aikana. Tiedottakaa tästä myös yhteistyökumppaneillenne. Harjavallan kotisivuille tulee myös maininta mahdollisista katkoksista. Ottakaa talteen vanhoja postejanne mahdollisuuksien mukaan. Jos olette käyttäneet Outlookia tai Outlook Expressiä, niin vanhat postinne säilyvät omilla koneillanne ja ovat sieltä tarpeen mukaan siirrettävissä uuteen järjestelmään. Lisää ohjeita, mm. webmailin osoite ja kirjautumiskäytännöt, on vielä tulossa.

Voi tätä lumen paljoutta! Piirtänyt Aatu

Tunnetko kotikaupunkisi?

**Olkea vastaus sivun 12 kysymykseen:
Kaupungintalon kupeessa**

Kansikuva: Juha Siirto

Iloista joulua kaikille Infolaarin lukijoille!

Kuva: Oili Linnamäki

Infolaarin toimituskunta: päätoimittaja Sarianna Koivisto, kirjasto, puh. 535 9495.
Toimituskunta: toimistovirkailija Päivi Viitanen, keskusvirasto, opas Pirkko Jakonen, sivistystoimi, erityisopettaja Heikki Syrjänen, sivistystoimi, päiväkodinjohtaja Oili Linnamäki, sosiaalitoimi, kartoittaja Juha Siirto, yhdyskuntasuunnittelu, vanhustenhuollon johtaja Leila Saarela, kotipalvelu, toimistos sihteeri Kaarina Lallukka, keskusvirasto, opiskelija Pyry Tiirinen, lukio.
Ilmestyminen: seuraava lehti ilmestyy helmikuussa 2009. Materiaali tulee toimittaa 30.1.2009 mennessä valmiiksi kirjoitettuna sähköpostiosoitteeseen sarianna.koivisto@harjavalta.fi. Infolaarin painopaikka: Harjavallan kaupungin monistamo 2008.